

## L'activitat didàctica en el cicle 0-3

2015/2016

Codi: 102009

Crèdits: 6

| Titulació                 | Tipus | Curs | Semestre |
|---------------------------|-------|------|----------|
| 2500797 Educació Infantil | OT    | 4    | 0        |

### Professor de contacte

Nom: Xavier Gimeno Soria

Correu electrònic: Xavier.Gimeno@uab.cat

### Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

### Equip docent

Xavier Gimeno Soria

### Prerequisits

És imprescindible, per fer un bon aprofitament de l'assignatura:

- Identificar els recursos espai-temporals i materials.
- Identificar la coherència que els recursos tenen amb els diferents contextos i en relació als plantejaments institucionals del centre educatiu.
- Identificar la reflexió sobre la pràctica docent i la millora de les habilitats i les competències docents.
- Tenir relació formativa amb el cicle 0-3.
- Tenir competències per al treball en equip.
- Tenir aprovades o convalidades les següents assignatures: Organització de l'espai escolar, materials i habilitats docents i Practicum II.

És aconsellable:

- Llegir articles de revistes especialitzades en educació infantil i relacionats amb la temàtica d'aquesta assignatura.
- Llegir capítols de llibres que figuren en la bibliografia bàsica recomanada.

### Objectius

L'assignatura està orientada a:

- Comprendre que les necessitats dels infants i la vida quotidiana d'aquests és l'eix de partida per a la intervenció educativa, sobretot en el cicle 0-3.
- Flexibilitzar l'organització dels espais, dels temps, dels materials i del personal per adaptar-los a les necessitats dels infants.
- Diversificar i naturalitzar les activitats d'ensenyament/aprenentatge enteses com a estratègies per promoure el desenvolupament harmònic.
- Utilitzar eines i recursos per aconseguir aprenentatges de diferents naturaleses: psicomotrius, intel·lectuals, socio-afectius, etc.
- Utilitzar estratègies didàctiques de treball individual i en grup d'infants.
- Dissenyar estratègies de coordinació i col·laboració amb les famílies i amb la comunitat.
- Convertir l'escola bressol en un nòdul de la xarxa que educa els infants dins una comunitat concreta.

## Competències

- Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos per al desenvolupament professional.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Atendre les necessitats dels nens i les nenes i transmetre seguretat, tranquil·litat i afecte.
- Comprendre que la dinàmica diària en Educació Infantil és canviant en funció de cada nen i nena, grup i situació i saber ser flexible en l'exercici de la funció docent.
- Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat i que atenguin a les singulars necessitats educatives dels estudiants, a la igualtat de gènere, a l'equitat i al respecte als drets humans.
- Generar propostes innovadores i competitives en la investigació i en l'activitat professional.
- Reflexionar sobre les pràctiques d'aula per innovar i millorar la tasca docent.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada nen i nena, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball en l'aula i en l'espai de joc, identificant les peculiaritats del període 0-3 i del període 3-6.
- Valorar la importància de l'estabilitat i la regularitat en l'entorn escolar, els horaris i els estats d'ànim del professorat com a factors que contribueixen al progrés harmònic i integral dels nens i les nenes.

## Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar de manera crítica les estratègies de pràctica reflexiva en el treball a l'aula per a la millora diària i per al desenvolupament professional individual i col·lectiu.
2. Dissenyar (en grup) i portar a terme (de manera individual), una seqüència d'actuacions específiques per a la intervenció educativa inclusiva, utilitzant la vida quotidiana com eix de proposta, en un dels diferents nivells del cicle 0-3 o en un programa d'atenció a la primera infància i a les famílies.
3. "Identificar quines són les necessitats de determinats infants de 0-3 anys en l'entorn familiar a través d'eines i estratègies variades de recollida, anàlisi i valoració de la informació obtinguda; i com es dona resposta des de l'atenció a la primera infància, a partir de l'anàlisi de materials, espais, horaris, activitats, actitud de l'educador, etc."

## Continguts

1. La vida quotidiana com a element estructurant de l'Educació Infantil.
2. Les necessitats dels nens i les nenes com a eix per a la intervenció educativa.
3. Els components de la vida quotidiana al centre i a l'aula d'Educació Infantil.
4. La intervenció educativa específica en el cicle de 0-3 de l'Educació Infantil.
5. La coordinació amb les famílies.
6. La planificació en equip de l'acció docent: eines i estratègies.
7. La intervenció en equip dins i fora del centre educatiu.

## Metodologia

Aquesta assignatura té una càrrega horària per l'estudiant de 150 hores repartides en: 75 de treball autònom, 30 hores de treball supervisat i d'avaluació i 45 hores de classes presencials distribuïdes tal i com es mostra en el quadre que hi ha a continuació.

El protagonista en el procés d'ensenyament i aprenentatge és l'estudiant i és sota aquesta premissa que s'ha planificat la metodologia de l'assignatura tal i com es mostra en el quadre que hi ha a continuació.

## Activitats formatives

| Títol                                          | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|------------------------------------------------|-------|------|--------------------------|
| <b>Tipus: Dirigides</b>                        |       |      |                          |
| Presencial en gran grup                        | 15    | 0,6  |                          |
| Seminari de lectura                            | 5     | 0,2  |                          |
| Taller d'aprenentatge                          | 25    | 1    |                          |
| <b>Tipus: Supervisades</b>                     |       |      |                          |
| Auto-avaluació, co-avaluació, hetero-avaluació | 15    | 0,6  |                          |
| Treball supervisat a l'aula i en tutoria       | 15    | 0,6  |                          |
| <b>Tipus: Autònomes</b>                        |       |      |                          |
| Treball autònom individual i grupal            | 75    | 3    |                          |

## Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà al llarg de tot el semestre acadèmic mitjançant les activitats que es mostren en la graella que hi ha a continuació. **L'assistència a les classes presencials de l'assignatura és obligatòria. L'estudiant que no assisteixi al 80%, com a mínim, de les sessions dirigides i a totes les sessions d'avaluació no podrà ser avaluat amb els instruments que a continuació es descriuen. Es considerarà no presentat.**

**Els justificants que algunes vegades es presenten en cas d'absència serveixen únicament per explicar l'absència, en cap cas són un eximent de la presencialitat. Només en els casos relacionats amb temes mèdics i judicials, i degudament documentats, el professor responsable de l'assignatura podrà arbitrar, si és possible, activitats complementàries que compensin la presencialitat exigida.**

Per aprovar aquesta assignatura, cal que l'estudiant mostri, en les activitats que se li proposin, una bona competència comunicativa general, tant oralment com per escrit, i un bon domini de la llengua o les llengües vehiculars que consten a la guia docent.

**Per poder superar l'assignatura s'han de presentar totes i cadascuna de les evidències de la carpeta d'aprenentatge que es proposa** i s'han de realitzar les activitats d'autoavaluació, d'avaluació entre iguals i d'avaluació pel professorat.

**Els estudiants que ho desitgin podran realitzar tasques voluntàries que complementin la seva carpeta d'aprenentatge.** Aquestes tasques i les seves evidències no poden substituir cap de les evidències descrites en el quadre anterior.

## Activitats d'avaluació

| Títol                                                                                                          | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------|------|--------------------------|
| Anàlisi de tot tipus de documents                                                                              | 15% | 0     | 0    | 1                        |
| Anàlisi individual d'una seqüència didàctica enregistrada en un entorn d'intervenció amb infants de 0 a 3 anys | 25% | 0     | 0    | 1, 2, 3                  |

|                                                                                                                                                    |     |   |   |         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|---|---|---------|
| Avaluació diagnòstica                                                                                                                              | 5%  | 0 | 0 | 1, 3    |
| Diari d'aula                                                                                                                                       | 15% | 0 | 0 | 1, 2, 3 |
| Productes parcials de la seqüència del treball de taller                                                                                           | 15% | 0 | 0 | 1, 3    |
| Proposta grupal de seqüència d'actuacions específiques per a la intervenció educativa inclusiva, utilitzant la vida quotidiana com eix de proposta | 25% | 0 | 0 | 1, 2, 3 |

## Bibliografia

- Amorós, E.; Hortal, A. (2013). *44 experiències 0-3*. Bracelona: Graó.
- Ander-Egg, E.; Aguilar, M. J. (2001). *El trabajo en equipo*. México D.F.: Progreso.
- Bassedas, E.; Huguet, T.; Solé, I. (2007). *Aprender i ensenyar a l'educació infantil*. Barcelona: Graó.
- Borghi, B. Q. (2005). *Los talleres en educación infantil: espacios de crecimiento*. Barcelona: Graó.
- Díez Navarro, M.C. (2013). *10 ideas clave*. La Educación Infantil. Barcelona: Graó.
- Elliott, J. (2000). *El cambio educativo desde la investigación-acción*. Madrid: Morata.
- Gather, M.; Maulini, O. (2010). *La organización del trabajo escolar*. Barcelona: Graó.
- Goldschmied, E.; Jackson, S. (2007). *La educación infantil de 0 a 3 años*. Madrid: Morata.
- Kemmis, S.; MacTaggart, R. (1988). *Cómo planificar la investigación-acción*. Barcelona: Alertes.
- Lleixa, T. (2005). *La educación infantil 0-6 años*. Barcelona: Paidotribo.
- López, F. (2007). *La escuela infantil: observatorio privilegiado de las desigualdades*. Barcelona: Graó.
- Malaguzzi, L. (2005). *Els cent llenguatges dels infants. Los cien lenguajes de la infancia*. Barcelona: Rosa Sensat.
- Morrison, G. S. (2005). *Educación infantil*. Madrid: Pearson educación.
- Quinto Borghi, B. (2013). *Educación en el 0-3. La práctica reflexiva en los nidi d'infanzia*. Barcelona: Graó.
- Rovira, B. (2004). *Maternitats*. Barcelona: Graó.
- Somé, S. (2011). *Recibiendo al Espíritu. Rituales africanos de bienvenida para la vida*. México: Grupo CUDEC.
- Zabalza, M. A. (2006). *Didáctica de la educación infantil*. Madrid: Narcea.

## Web's d'interés:

- Associació de Mestres Rosa Sensat <http://www.rosasensat.org>
- Departament d'Ensenyament. Generalitat de Catalunya <http://www20.gencat.cat/portal/site/Educacio>
- El Safareig <http://www.xtec.es/~ccols/>
- Infància - Educar de 0 a 6 anys <http://www.revistainfancia.org/catal/llibres/novetats.htm>
- Iperbole. Scuole d'infanzia <http://www.comune.bologna.it/istruzione/scuoleinfanzia/index.php>
- Publicacions Editorial Graó <http://www.grao.com/>

Web de Mari Carmen Díez Navarro <http://www.carmendiez.com/>

Web de Philippe Perrenoud <http://www.unige.ch/fapse/SSE/teachers/perrenoud/php.html>

XTEC <http://www.xtec.es/>